



>> Treballs de neteja de la cisterna de Castell.
(Foto: MAC)

mateixa cisterna. Les restes del poblat han estat, també en més d'una ocasió, pintades amb esprai en diferents punts. El MAC i l'Ajuntament de Palamós fan crides a la ciutadania perquè respecti els monuments històrics. Les crides no estan de més, però dubto que la ciutadania que les escolti i en faci cas sigui la culpable dels actes vandàlics comesos. És probable que aquests atacs no s'aturin fins que a la zona hi hagi un sistema de vigilància eficaç. No hauria de ser així, però malauradament s'ha fet evident que aquesta serà l'única solució.

LA Cerdanya

Text i foto > SANDRA ADAM AUGER

Adeu al CinemaAVINGUDA | La poca aflluència de públic ha acabat provocant el tancament i enderroc del Cinema Avinguda de Puigcerdà. Una crònica anunciada feta realitat durant el darrer mes de desembre amb l'inici de les obres que hi aixecaran un edifici d'habitatges i locals comercials.

Per tal que el Cinema Avinguda no quedi en l'oblit, Joaquim Palau ha promogut l'edició del llibre *Sempre ens quedarà el record: Cinema Avinguda, 1962-2024*, a càrrec dels autors locals Joan Manuel Casanovas i Martí Solé. El llibre recull els inicis de les projeccions cinematogràfiques a la capital cerdana i repassa la història del llavors conegut com a *Cine Avenida*. Construït el 1962, fins al moment final ha conservat l'estètica inicial, amb un pati de més de cinc-centes butaques verdes i amb els murs coberts de cortinatges vermells.

El Cinema Puigmal d'Oceja, en aquest cas francòfon, és la darrera sala amb programació regular que queda oberta a la comarca. A Puigcerdà, es projectaran alguns films al teatre del Casino Ceretà, de manera intermitent.

Josefina Bravo, l'última germana de l'hospital | Ara fa un any, ens va deixar la germana Josefina Bravo Puente, l'última membre de la Congregació de les Germanes del Sant Àngel Custodi.

L'any 1887, el cardenal Salvador Casañas va encarregar a cinc germanes la cura dels malalts de l'hospital de Puigcerdà, on, fins aquell moment, hi havia un metge i un hospitaler amb la seva muller. La germana Josefina va néixer a Licerias (Sòria) l'any 1937, i la congregació la va integrar el 1961. Va formar part del grup de monges que assistien metges, malalts i ancians, fins als anys setanta, quan progressivament van passar a un segon terme, ja que l'hospital va començar a contractar personal no religiós.

En els darrers anys, la germana Josefina va conservar la memòria, l'arxiu i els objectes d'art acumulats al llarg dels anys. Entre els objectes més rellevants, destaca el quadre del sant Àngel Custodi pintat per Pere Borrell. Aquesta pintura va presidir la capella gòtica de l'hospital des del 1873, i, després de ser malmesa durant la Guerra Civil Espanyola, es va conservar a les dependències privades de la congregació. Esperem que aquesta peça, d'un gran valor, es pugui conservar a Puigcerdà.

>> La germana Josefina Bravo Puente, el 2018.



LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

Una comarca maltractada | Les comunicacions de la comarca pateixen, des de sempre, molts problemes; ja és un mal endèmic! L'autovia que havia d'enllaçar Olot amb Figueres ha acabat sent d'Olot a Besalú, i no sembla que hi hagi cap perspectiva per tirar endavant l'obra inacabada. Al tram de Banyoles a Besalú, que també havia de ser una autovia, s'hi han fet quatre pedaços que, la gent que el patim, pensem que no calien; era millor «guardar els quatre quartos» per fer l'autovia, que era el que s'havia previst i hauria estat una obra definitiva, i no el que s'ha fet. Si consultem les hemeroteques, veiem repetides promeses de polítics de torn que governaven i de diferents colors parlamentaris; promeses especialment contundents en moments clau, com ara períodes electorals, que han quedat en paraules buides de contingut. La variant d'Olot continua encallada. Tots els camions que van a la ciutat o que hi són de pas han de circular pels carrers del teixit urbà. Aquesta característica es dona en poques poblacions que tinguin el mateix nombre d'habitants que Olot. També necessitem millorar el servei de transport directe entre Olot i Barcelona, o Ripoll, o Figueres, entre d'altres, ja que es tracta d'un servei essencial per a la mobilitat dels ciutadans. Darrerament, el municipi, fent-se ressò de la demanda popular, ha fet gestions per aconseguir freqüència i eficiència de busos que connectin directament la comarca amb la capital catalana. S'ha compa-



>> La carretera «de la Vergonya», el 1993.
Foto: ACGAX. SERVEI D'IMATGES. FONTS DIJOURS A LA BÚSTIA (DAVID JUVANTENY).

rat Olot amb diferents capitals de comarca, i la diferència en el servei de transport és abismal. I recordem que tampoc no tenim tren ni res que s'hi assembli. Estem molt maltractats.

La mitjana d'edat del sector agrari

D'acord amb les darreres estadístiques, sembla que només un 7 % dels pagesos tenen menys de quaranta anys. Segons aquestes dades, que no són exclusives de la Garrotxa, molts pagesos finalitzaran la seva activitat d'aquí a pocs anys. Amb tot, hi ha un nou perfil de pagesos, que no tenen gaires coneixements del ram però que busquen zones on poder treballar en explotacions i replantejar les seves vides en un hàbitat diferent.

Ni la planta de biogàs ni la nova planta de residus

| Ni planta de biogàs a Serinyà, en un espai que delimitava amb la comarca del Pla de l'Estany i la Garrotxa, ni tampoc la nova planta de residus a Beuda. L'alcalde de Besalú diu que no li sembla malament que es construïxin aquest tipus d'instal·lacions, per la seva utilitat, però afirma que el problema és el lloc on es volen fer, al mig del bosc. Opina que han d'anar als polígons industrials, ja que són indústries. Sembla que per a la planta de biogàs de Serinyà no s'ha especificat cap altra ubicació. En canvi, la nova planta de tractament de residus de Beuda és un cas diferent, ja que hauria d'anar al polígon industrial de Sant Jaume de Llierca, amb una planta de triatge que ja estava perfectament definida. Reclama que la Generalitat planifiqui aquest tipus d'instal·lacions; que vagi més enllà dels municipis i les comarques, amb una mentalitat territorial supramunicipal.

EL GIRONÈS

Text i foto > **DANI VIVERN**

La Girona grisa i bruta | El desgavell en la recollida de deixalles dona per a molt, però farem un exercici de laconisme. Brussel·les exigeix incrementar el reciclatge, i tots els ajuntaments intenten que així sigui. Tots? No. Al nord-est del país, un petit consistori resisteix, amb fermesa —com el poblet d'Astèrix—, la pressió. A base d'experimen-



>> La séquia Monar, completament seca, al sector de les hortes de Santa Eugènia.

tar horaris i models de recollida inversemblants, l'Ajuntament de Girona ha aconseguit arribar a cotes de brutícia no superades des de la pesta negra. Però no tot és culpa seva: Girona+neta, l'empresa amb qui es va signar un contracte per a vuit anys el setembre del 2022, «funciona» amb precarietat d'horaris, de maquinària, de personal i de normativa, segons afirmen treballadors de l'entitat. Si hi sumem l'incivisme *in crescendo*, tenim la tempesta perfecta.

Un altre desgavell —aquest, hídric— té lloc a l'empresa d'aigües de Girona, Salt i Sarrià (Catsa): les tensions internes entre directius —ho exposava, el novembre passat, la premsa local— s'afegeixen a les inacabables obres de manteniment de la séquia Monar. Mentre que a Salt s'espavilen per fer-hi neteges periòdiques —això sí, a mà, sense maquinària—, a Girona continuem esperant la passera de la Font del Rei sobre l'Onyar, riu testimonial fins que recuperi la decència amb l'aigua del canal.

Mitjans, gastronomia i entitats emblemàtiques

| La Casa de Cultura de Girona va acollir, el novembre passat, la primera trobada de ràdios locals gironines: som una les regions d'Europa amb més densitat d'emissores locals. Els participants van destacar la funció informativa i, alhora, de cohesió social d'aquests mitjans, i van reivindicar la necessitat de més suport institucional per fer front a la precarietat del sector.

Aquest mes de març, els «supercoquins» Ferran Adrià, Oriol Castro i Joan Roca tenen cita al XI Fòrum Gastronòmic de Girona per dialogar-hi sobre la creativitat als fogons. També s'hi fan taules rodones sobre el futur de la cuina catalana —amb l'establiment

dels seus vint-i-cinc plats més representatius— i la contraposició —o convivència— entre les noves tendències i els plantejaments tradicionals.

De sabor més popular, els mercats i mostres de bolets han proliferat després d'anys de sequera micològica: a Llagostera va tenir lloc la XXII Fira del Bolet, amb deu mil visitants. D'altra banda, l'Ajuntament de Salt va homenatjar els vint-i-dos comerços de la vila que fa més de cinquanta anys que ofereixen els seus serveis i productes.

Gironins que han fet coses

| A finals de 2024, vam acomiadar personalitats que han fet una gran feina entre nosaltres: Pepe Pinto, nascut a Antequera el 1929, serà recordat pels aficionats al futbol per la seva trajectòria com a jugador del Girona i del Barça, i entrenador, més tard, d'altres equips catalans. També ens va deixar Rosa M. Labayen, als cent un anys. Va presidir durant quatre dècades l'Associació Amics de la Girona Antiga, i li devem la iniciativa d'obrir al públic els patis i habitatges més emblemàtics del Barri Vell durant les edicions de Temps de Flors.

En un context més internacional, la Universitat de Girona té trenta-quatre investigadors inclosos a la llista del 2 % de científics més influents del món entre 2023 i 2024. Aquesta llista és elaborada per la Universitat de Stanford (Califòrnia) juntament amb l'holandesa Elsevier. D'aquests trenta-quatre, n'hi ha vint-i-set a la prestigiosa base de dades Scopus.

I, finalment, la Diputació ja és propietària oficial dels Banys Àrabs, monument romànic del qual eren titulars les caputxines del convent de l'Anunciació des de 1929.

La gent de Girona «fa coses», que deia aquell...